

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1137

av Teresa Carvalho m.fl. (S)

Opinionsundersökningars påverkan på valresultatet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att reglera att opinionsundersökningar publiceras i nära anslutning till val.

Motivering

Opinionsundersökningar inför val förekommer allt mer frekvent i Sverige. Vid de allmänna valen 2014 publicerades nya siffror i princip dagligen. Samtidigt bestämmer sig väljarna allt senare för hur de ska rösta. Under 2000-talet har mer än hälften av alla väljare bestämt sig under valrörelsen och var tredje har bestämt sig så sent som sista veckan.

Opinionsundersökningarna påverkar väljarna, och det finns många värden i att väljarna löpande får ta del av den samlade undersökningsstatistiken. Men det finns också skäl att fundera över vilken påverkan mätningarna har just i den tid då väljarna avlägger sina röster.

Exempelvis kan man tänka sig att en opinionsmätning som visar att ett parti ligger nära fyraprocentsspärren kan påverka partiets resultat. För partiets del kan det inverka positivt eftersom det finns väljare som vill hjälpa ett parti som riskerar att hamna utanför riksdagen, men också negativt eftersom mätningen visar att partiet inte har tillräckligt stor chans att få mandat.

Det finns många sätt att mäta partisympatier inför ett val. Eftersom opinionsundersökningar har en så stor inverkan på väljarna är det viktigt att tillse att inga politiska intressen styr över mätningarna. Yttrandefriheten ska värnas samtidigt

som demokratin inte får styras av opinionsinstitut eller organisationer som har en politisk agenda.

Målsättningen för vår demokrati måste vara att väljarna röstar på det parti de sympatiserar mest med. Opinionsundersökningar veckorna innan valdagen påverkar väljarna att frångå den principen, vilket är olyckligt. Därför borde opinionsundersökningar gällande partisympatier som kan påverka valet ifrågasättas.

Teresa Carvalho (S)

Anna-Lena Sörenson (S)

Johan Andersson (S)

Johan Löfstrand (S)

Mattias Ottosson (S)